AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2024/790 IRÁNYELVE

(2024. február 28.)

a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 53. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ([1]),

mivel:

(1) A „Tőkepiaci unió a polgárok és a vállalkozások számára – új cselekvési terv” című, 2020. szeptember 24-i közleményében (a továbbiakban: a tőkepiaci unióra vonatkozó cselekvési terv) a Bizottság bejelentette arra irányuló szándékát, hogy jogalkotási javaslatot terjeszt elő egy folyamatos és élő, elektronikus adatáramlás létrehozására, amelynek célja, hogy átfogó képet adjon a kereskedési helyszíneken Unió-szerte kereskedett részvényeknek és részvényjellegű pénzügyi eszközöknek az árairól és a volumenéről (a továbbiakban: összesítettadat-szolgáltatás). A tőkepiaci unióra vonatkozó bizottsági cselekvési tervről szóló 2020. december 2-i következtetéseiben a Tanács arra bátorította a Bizottságot, hogy az adatok rendelkezésre állásának és átláthatóságának javítása révén ösztönözze az Unión belül a befektetési tevékenység fokozását, tovább vizsgálva, hogy miként háríthatók el az összesítettadat-szolgáltatás létrehozása előtt álló akadályok az Unióban.

(2) „Az európai gazdasági és pénzügyi rendszer: a nyitottság, az erő és a reziliencia előmozdítása” című, 2021. január 19-i közleményében a Bizottság megerősítette azon szándékát, hogy a 2014/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ([2]) és a 600/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([3]) felülvizsgálatának részeként javítja, egyszerűsíti és tovább harmonizálja az értékpapírpiacok átláthatósági keretét. A Bizottság – az euro nemzetközi szerepének megerősítésére irányuló erőfeszítések részeként – azt is bejelentette, hogy egy ilyen reform magában foglalja majd az összesítettadat-szolgáltatás kialakítását és végrehajtását, különösen a vállalatikötvény-kibocsátások esetében, azzal a céllal, hogy növekedjen az euróban denominált, hitelviszonyt megtestesítő instrumentumokkal való másodlagos kereskedés.

(3) A 2014/65/EU irányelv felülvizsgálatával párhuzamosan az (EU) 2024/791 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([4]) módosítja a 600/2014/EU rendeletet, felszámolva az összesítettadat-szolgáltatás létrejöttét gátló fő akadályokat. Az említett rendelet bevezeti az összesítettadat-szolgáltatóval történő kötelező adatközlést, és javítja az adatminőséget, többek között az üzleti órák összehangolásának harmonizálásával. Emellett, bevezeti a kereskedési kötelezettségek szigorítását, és az egyes ügyfelektől származó megbízásoknak egy meghatározott végrehajtási helyszínen történő

([1]) Az Európai Parlament 2024. január 16-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2024. február 20-i határozata.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 349. o.).

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 600/2014/EU rendelete (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 84. o.).

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/791 rendelete (2024. február 28.) a 600/2014/EU rendeletnek az adatátláthatóság fokozása, az összesítettadat-szolgáltatások létrejötte előtt álló akadályok felszámolása, a kereskedési kötelezettségek optimalizálása és a megbízásfolyamért teljesített kifizetésben (PFOF) való részesülés tilalma tekintetében történő módosításáról (HL L, 2024/791, 2024.3.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/791/oj).

végrehajtásáért vagy ezen ügyfelek megbízásainak valamely harmadik fél részére egy meghatározott végrehajtási helyszínen történő végrehajtása céljából történő továbbításáért kifizetésben (a továbbiakban: megbízásfolyamért teljesített kifizetés [PFOF]) való részesülés gyakorlatának tilalmát. Mivel a 2014/65/EU irányelv szintén tartalmaz az összesítettadat-szolgáltatással és az átláthatósággal kapcsolatos előírásokat, a 600/2014/EU rendelet módosításainak tükröződniük kell a 2014/65/EU irányelvben.

(4) A 2014/65/EU irányelv 1. cikkének (7) bekezdése előírja, hogy az olyan rendszereknek és mechanizmusoknak, amelyekben több harmadik fél pénzügyi eszközökre vonatkozó vételi és eladási szándéka hozható össze (a továbbiakban: multilaterális rendszerek), a szabályozott piacokra, a multilaterális kereskedési rendszerekre (MTF-ek) vagy a szervezett kereskedési rendszerekre (OTF-ek) vonatkozó követelményekkel összhangban kell működniük. Mindazonáltal a piaci gyakorlat azt mutatja – ahogy azt az 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([5]) létrehozott európai felügyeleti hatóságnak (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) (a továbbiakban: ESMA) a szervezett kereskedési rendszerek működéséről szóló, 2021. március 23-i végleges jelentése is tanúsítja –, hogy a multilaterális kereskedési tevékenység engedélykötelességének elve nem érvényesült az Unióban, aminek következtében a szabályozott piacként, MTF-ként vagy OTF-ként engedélyezett multilaterális rendszerek és az ilyenként nem engedélyezett multilaterális rendszerek egyenlőtlen versenyfeltételek mellett működtek. Emellett, az említett helyzet egyes piaci szereplők számára jogbizonytalanságot teremtett az ilyen multilaterális rendszerekre vonatkozó szabályozási elvárások tekintetében. Azért, hogy a piaci szereplők számára az egyértelműség biztosított legyen, az egyenlő versenyfeltételeket megőrzendő és a belső piac működését javítandó, valamint azért, hogy biztosított legyen azon követelmény egységes alkalmazása, hogy a hibrid rendszerek csak annyiban végeznek multilaterális kereskedési tevékenységeket, amennyiben szabályozott piacként, MTF-ként vagy OTF-ként engedélyezve vannak, a 2014/65/EU irányelv 1. cikkének (7) bekezdés tartalmát át kell helyezni a 2014/65/EU irányelvből a 600/2014/EU rendeletbe. Arra tekintettel, hogy a multilaterális rendszerek kikerültek a 2014/65/EU irányelv 1. cikke (7) bekezdésének hatálya alól és azokat a 600/2014/EU rendelet hatálya alá vonták, helyénvaló a „multilaterális rendszer” fogalommeghatározását is áthelyezni az említett rendeletbe.

(5) A 2014/65/EU irányelv 2. cikke (1) bekezdése d) pontjának ii. alpontja mentesíti a saját számlára történő kereskedést folytató személyeket a befektetési vállalkozásként vagy hitelintézetként való engedélyezés követelménye alól, kivéve, ha az említett személyek szabályozott piac vagy MTF tagjai vagy résztvevői, vagy valamely kereskedési helyszínhez közvetlen elektronikus hozzáféréssel rendelkeznek. Azoktól a nem pénzügyi szervezetektől, amelyek – ügyleteknek a likviditáskezelés tekintetében történő végrehajtása céljából vagy a kereskedelmi vagy likviditásfinanszírozási tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó kockázatok csökkentése céljából – szabályozott piac vagy MTF tagjai vagy résztvevői, nem követelhető meg az, hogy befektetési vállalkozásként legyenek engedélyezve, mivel egy ilyen követelmény aránytalan lenne. A kereskedési helyszínhez való közvetlen elektronikus hozzáférés tekintetében a 2014/65/EU irányelv 17. cikkének (5) bekezdése és 48. cikkének (7) bekezdése előírja, hogy a közvetlen elektronikus hozzáférést biztosító szolgáltatók engedéllyel rendelkező befektetési vállalkozások vagy hitelintézetek legyenek. A közvetlen elektronikus hozzáférést biztosító befektetési vállalkozások vagy hitelintézetek felelősek annak biztosításáért, hogy ügyfeleik megfeleljenek a 2014/65/EU irányelv 17. cikkének (5) bekezdésében és 48. cikkének (7) bekezdésében meghatározott követelményeknek. E „kapuőri” funkció hatékony és szükségtelenné teszi, hogy a közvetlen elektronikus hozzáférést biztosító szolgáltató ügyfelei – ideértve a saját számlára történő kereskedést folytató személyeket is – a 2014/65/EU irányelv hatálya alá tartozzanak. Továbbá, az említett követelmény eltörlése hozzájárulna az egyrészt az Unióban letelepedett személyek, másrészt az uniós helyszínekhez közvetlen elektronikus hozzáférés útján hozzáférő harmadik országban letelepedett olyan személyek közötti egyenlő versenyfeltételekhez, akik tekintetében a 2014/65/EU irányelv nem követeli meg az engedélyezést.

(6) A 2014/65/EU irányelv 18. cikkének (7) bekezdése előírja, hogy az MTF-eknek és az OTF-eknek legalább három, ténylegesen aktív taggal vagy felhasználóval kell rendelkezniük. E követelményt valamennyi multilaterális rendszerre alkalmazni kell. Ezért ezt a követelményt a szabályozott piacokra ki kell terjeszteni.

(7) A 2014/65/EU irányelv úgy rendelkezik, hogy egy befektetési vállalkozás csak akkor minősül rendszeres internalizálónak, amennyiben úgy tekinthető, hogy tevékenységeit szervezett, gyakori, rendszeres és jelentős nagyságrendben végzi, vagy amennyiben úgy dönt, hogy belép a rendszeres internalizálókra vonatkozó rendszerbe. A gyakoriságot, rendszerességet és jelentős nagyságrendet mennyiségi kritériumok határozzák meg. Ez túlzott terhet eredményezett az értékelés elvégzésére kötelezett befektetési vállalkozások és az ESMA számára, amelynek az

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 84. o.).

értékelés céljából adatokat kell közzétennie. Az e kritériumok alapján végzett értékelést ezért minőségi értékeléssel kell felváltani. Figyelembe véve azt, hogy a 600/2014/EU rendelet úgy módosul, hogy a rendszeres internalizálókat kizárja a nem tulajdonviszonyt megtestesítő eszközökre vonatkozó, kereskedés előtti átláthatósági követelmények hatálya alól, a rendszeres internalizálók minőségi értékelése csak a tulajdonviszonyt megtestesítő eszközökre alkalmazandó. Lehetővé kell tenni azonban a befektetési vállalkozások számára, hogy a nem tulajdonviszonyt megtestesítő eszközök tekintetében úgy döntsenek, hogy rendszeres internalizálóvá válnak.

(8) A 2014/65/EU irányelv 27. cikkének (3) és (6) bekezdése tartalmazza azt a követelményt, hogy a végrehajtási helyszíneknek közzé kell tenniük a megbízásoknak az ügyfél számára legkedvezőbb feltételek mellett történő végrehajtására (a továbbiakban: a legjobb végrehajtás) vonatkozó kötelezettséggel kapcsolatos információk listáját tartalmazó jelentéseket. Az érdekelt felektől származó bizonyítékok és visszajelzések azt mutatták, hogy az említett jelentéseket ritkán olvassák, és azok nem teszik lehetővé a befektetők vagy e jelentések egyéb felhasználói számára, hogy az azokban rendelkezésre bocsátott információk alapján érdemi összehasonlításokat tegyenek. Ennek következményeként, az (EU) 2021/338 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([6]) két évre felfüggesztette a 2014/65/EU irányelv 27. cikkének (3) bekezdése szerinti beszámolási követelményt annak felülvizsgálata érdekében. Az (EU) 2024/791 rendelet módosítja a 600/2014/EU rendeletet az összesítettadat-szolgáltatás létrejöttét gátló akadályok felszámolása érdekében. Az összesítettadat-szolgáltatás által várhatóan terjesztett adatok a következők: a legjobb európai vételi és eladási árfolyam, a részvényekkel és a tőzsdén kereskedett alapokkal végzett ügyletekre vonatkozó kereskedés utáni információk, valamint a kötvényekkel és a tőzsdén kívüli származtatott termékekkel végzett ügyletekre vonatkozó kereskedés utáni információk. Ezen információk felhasználhatók a legjobb végrehajtás bizonyítására. Következésképpen a 2014/65/EU irányelv 27. cikkének (3) bekezdésében meghatározott beszámolási követelmény nem lesz releváns, és azt el kell hagyni.

(9) A 2014/65/EU irányelv 27. cikke a legjobb végrehajtással kapcsolatos általánosabb rendelkezéseket is tartalmaz. Az említett cikknek az illetékes nemzeti hatóságok általi különböző értelmezése azonban széttartó megközelítésekhez vezetett a legjobb végrehajtás követelményeinek alkalmazása és a piaci gyakorlat felügyelete tekintetében. Az említett divergencia különösen nyilvánvaló abból, ahogyan Unió-szerte eltérő módokon szabályozzák a megbízásfolyamért teljesített kifizetésben való részesüléssel kapcsolatos gyakorlatokat. A 600/2014/EU rendelet módosításáról szóló (EU) 2024/791 rendelet tiltja, hogy Unió-szerte a befektetési vállalkozások ilyen kifizetésben részesüljenek. A szabályozó hatóságok és az érdekelt felek visszajelzései azonban azt mutatták, hogy a szakmai ügyfelek tekintetében a legjobb végrehajtásra vonatkozó követelményeknek is előnyére válna azok további pontosítása. Ezért az ESMA-nak szabályozástechnikai standardtervezeteket kell kidolgoznia a 2014/65/EU irányelv 27. cikkének (5) és (7) bekezdése szerinti megbízás-végrehajtási szabályzat kialakításának és hatékonyságának értékelése céljából figyelembe veendő kritériumokra vonatkozóan, szem előtt tartva a lakossági és szakmai ügyfelek közötti különbséget.

(10) Az összesítettadat-szolgáltatás megfelelő működése azon adatok minőségétől függ, amelyeket az összesítettadat-szolgáltató kap. A 600/2014/EU rendelet meghatározza azon adatminőségi követelményeket, amelyeket az összesítettadat-szolgáltatáshoz adatokat közlőknek be kell tartaniuk. Annak biztosítása érdekében, hogy a befektetési vállalkozások, valamint az MTF-et vagy OTF-et működtető piacműködtetők és a szabályozott piacok ténylegesen megfeleljenek az említett követelményeknek, a tagállamoknak meg kell követelniük, hogy az ilyen befektetési vállalkozások, piacműködtetők és szabályozott piacok rendelkezzenek az ehhez szükséges mechanizmusokkal.

(11) Az összesítettadat-szolgáltatás és a belső piac működése szempontjából kulcsfontosságú az, hogy kiváló minőségű adatok érkezzenek be, és ez megkívánja azt, hogy valamennyi adatközlő és az összesítettadat-szolgáltató az adatait szinkronizált módon lássa el időbélyegzővel és ezért üzleti óráit összehangolja. Az (EU) 2024/791 rendelet ezért módosítja a 600/2014/EU rendeletet azért, hogy kiterjessze az említett követelményt, amely a 2014/65/EU irányelv hatálya alatt csak a kereskedési helyszínekre és azok tagjaira, résztvevőire vagy felhasználóira, a rendszeres internalizálókra, a kijelölt közzétételi szervezetekre, a jóváhagyott közzétételi mechanizmusokra és az összesítettadat-szolgáltatókra alkalmazandó. Mivel az említett követelményről mostantól a 600/2014/EU rendelet rendelkezik, az a 2014/65/EU irányelvből elhagyható.

([6]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/338 irányelve (2021. február 16.) a 2014/65/EU irányelv tájékoztatási követelmények, termékirányítás és pozíciólimitek tekintetében, valamint a 2013/36/EU és az (EU) 2019/878 irányelv befektetési vállalkozásokra való alkalmazása tekintetében, a Covid19-válság utáni helyreállítás elősegítése érdekében történő módosításáról (HL L 68., 2021.2.26., 14. o.).

(12) A pénzügyi eszközök uniós piacait szabályozó kereten belül a 600/2014/EU rendeletben meghatározott számos lényegi követelmény felügyelete, valamint a szankciók és intézkedések előírása nemzeti szinten a 2014/65/EU irányelv 69. és 70. cikkével összhangban történik. Az (EU) 2024/791 rendelet módosítja a 600/2014/EU rendeletet azért, hogy új szabályokat vezessen be a volumenkorlátozási mechanizmusra, az adatoknak az összesítettadat-szolgáltatóval történő kötelező közlésére, azon adatminőségi előírásokra, amelyeknek az adatközlőknek meg kell felelniük, valamint a megbízásfolyamért teljesített kifizetésben való részesülés tilalmára vonatkozóan. Mivel a releváns szervezetek felügyeletéért a nemzeti hatóságok felelősek, az említett új lényegi követelményeket hozzá kell adni a 2014/65/EU irányelv azon rendelkezéseinek listájához, amelyek tekintetében a tagállamoknak szankciókat kell előírniuk nemzeti szinten.

(13) A 2014/65/EU irányelv olyan szabályokat tartalmaz, amelyek megkövetelik, hogy a kereskedési helyszínek a piacok túlzott ingadozásának korlátozására kialakított mechanizmusokat vezessenek be, különösen a kereskedés leállítását és az árgallérokat. Azonban azon szélsőséges körülmények, amelyeknek az energia- és árualapú származtatott termékek piacai a 2022-es energiaválság során ki voltak téve, az említett mechanizmusok további vizsgálatához vezettek, és rámutattak az említett mechanizmusok átláthatóságának hiányára a releváns uniós kereskedési helyszínek általi igénybevétele tekintetében, amint azt az ESMA által az energiaalapú származtatott termékek piacai túlzott ingadozásának kezelésére irányuló bizottsági tanácskérésre adott 2022. szeptember 22-i válasz is kiemelte. A piaci szereplők előnyét szolgálná a további tájékoztatás és a nagyobb átláthatóság a kereskedés leállításához vagy korlátozásához vezető körülményekről, valamint azokról az elvekről, amelyeket a szabályozott piacoknak szem előtt kell tartaniuk a kereskedés leállítása fő technikai paramétereinek meghatározásakor. Az ESMA-nak szabályozás-technikai standardtervezetek révén meg kell határoznia azokat az elveket, amelyeket a szabályozott piacoknak figyelembe kell venniük a kereskedés leállítása vagy korlátozása fő technikai paramétereinek meghatározásakor. Tekintettel a rendezett kereskedés biztosításának fontosságára, a szabályozott piacoknak széles mérlegelési jogkört kell fenntartaniuk abban a tekintetben, hogy mely mechanizmusokat kell alkalmazni és milyen paramétereket kell meghatározni e mechanizmusokra vonatkozóan. Emellett az illetékes nemzeti hatóságoknak gondosan nyomon kell követniük e mechanizmusok kereskedési helyszínek általi alkalmazását, és adott esetben élniük kell felügyeleti hatásköreikkel.

(14) A 2022. évi energiaválságot követően, valamint az abból adódó magasabb és gyakoribb letéti felhívások és szélsőséges volatilitás tükrében indokolt átfogó értékelést végezni az árualapú származtatott termékek piacaira, a kibocsátási egységek piacaira és a kibocsátási egységek származtatott termékeinek piacaira vonatkozó átfogó keret megfelelőségéről. Egy ilyen értékelésnek stratégiai fókuszúnak kell lennie, és szem előtt kell tartania az árualapú származtatott termékek, a kibocsátási egységek és a kibocsátási egységek származtatott termékei uniós piacainak likviditását és megfelelő működését azért, hogy biztosítsa azt, hogy az e piacokat szabályozó keret megfelel a céljának az energetikai átállás megkönnyítése, az élelmezésbiztonság és a piacok azon képességének biztosítása érdekében, hogy ellenálljanak a külső sokkhatásoknak. Elemzésének elvégzése során a Bizottságnak figyelembe kell vennie azt a tényt is, hogy az árualapú származtatott termékek piacai fontos szerepet játszanak annak biztosításában, hogy a piaci szereplők megfelelően tudják kezelni az üzleti tevékenységeikből eredő kockázatokat, és hogy a megfelelő paraméterek meghatározása nagyon fontos annak biztosításához, hogy az Unió az árualapú származtatott termékek versenyképes, likvid piacaival rendelkezzen, amelyek biztosítják az Unió nyitott stratégiai autonómiáját és az európai zöld megállapodás teljesítését. E célkitűzéseket szem előtt tartva a Bizottságnak először értékelnie kell, hogy a pozíciós limitekre és a pozíciókezelési kontrollmechanizmusokra vonatkozó rendszerek elősegítették-e a piaci visszaélések megelőzését, valamint a rendezett árképzési és elszámolási feltételek támogatását. Az említett értékelésnek azt is meg kell határoznia, hogy az energiaalapú származtatott termékek kialakulóban lévő piacai milyen mértékben tudtak fejlődni az Unióban.

Másodszor, a Bizottságnak értékelnie kell azokat a kritériumokat, amelyek alapján megállapítható, hogy egy tevékenység mikor tekinthető a csoportszintű főtevékenységhez képest kiegészítő jellegűnek, figyelembe véve az árualapú származtatott termékek, a kibocsátási egységek és a kibocsátási egységek származtatott termékeinek piacain fennálló általános likviditást és azok rendezett működését. Az energiavállalatok egyre inkább az árjegyzők szerepét töltik be az energiaalapú származtatott termékek piacain. Ezért a Bizottságnak figyelembe kell vennie a kiegészítő tevékenységre vonatkozó mentesség átfogó hatását, azonban nemcsak az engedélyezést, hanem az (EU) 2019/2033 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([7]) meghatározott prudenciális követelmények, valamint

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2033 rendelete (2019. november 27.) a befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről, valamint az 1093/2010/EU, az 575/2013/EU, a 600/2014/EU és a 806/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 314., 2019.12.5., 1. o.).

a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([8]) meghatározott elszámolási, letétbehelyezési és biztosítéknyújtási kötelezettségek hatását is tekintetbe véve. Harmadszor, a Bizottságnak értékelnie kell, hogy az árualapú származtatott termékek vagy a kibocsátási egységek származtatott termékei piacainak ügyleti adatai milyen mértékben gyűjthetők egy egységes gyűjtőszervezeten belül, és milyen mértékben harmonizálhatók a 600/2014/EU és a 648/2012/EU rendeletben az adatmezők száma, a formátum, a benyújtási technológiák, a technikai visszaigazolási eljárások és az adatok címzettjei tekintetében. Az egységes gyűjtőszervezet a származtatott termékek esetében lehet az összesítettadat-szolgáltató. A Bizottságnak értékelnie kell, hogy mely ügyleti adatok lennének relevánsak a nyilvánosság számára, és hogyan lehetne ezen ügyleti adatokat a legjobban terjeszteni.

(15) A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az ESMA által kidolgozott szabályozástechnikai standardokat fogadjon el a következők tekintetében: a megbízás-végrehajtási politika kialakítása és hatékonyságának értékelése során figyelembe veendő kritériumok; azok az elvek, amelyeket a szabályozott piacoknak szem előtt kell tartaniuk a kereskedés leállítására vagy korlátozására szolgáló mechanizmusaik kialakításakor; valamint azon információk, amelyeket a szabályozott piacoknak közzé kell tenniük a kereskedés leállításához vagy korlátozásához vezető körülményekre vonatkozóan, beleértve a kereskedés leállításának azon paramétereit, amelyeket a szabályozott piacoknak jelenteniük kell az illetékes hatóságoknak. A Bizottságnak az említett szabályozástechnikai standardokat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikke szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján, az 1095/2010/EU rendelet 10–14. cikkével összhangban kell elfogadnia.

(16) Mivel ezen irányelv céljait, nevezetesen a pénzügyi eszközök piacai átláthatóságának javítását és az uniós tőkepiacok nemzetközi versenyképességének növelését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme vagy hatásai miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(17) A 2014/65/EU irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2014/65/EU irányelv módosításai

A 2014/65/EU irányelv a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikkben a (7) bekezdést el kell hagyni.

2. A 2. cikk (1) bekezdése d) pontjának ii. alpontja helyébe a következő szöveg lép:

„ii. szabályozott piac vagy multilaterális kereskedési rendszer tagjai vagy résztvevői, kivéve a kereskedési helyszínen ügyleteket végrehajtó nem pénzügyi szervezeteket, amennyiben az ilyen ügyletek likviditáskezelés részei, vagy objektíven mérhető módon csökkentik az említett nem pénzügyi szervezetek vagy csoportjaik kereskedelmi tevékenységhez vagy likviditásfinanszírozási tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó kockázatait;”.

3. A 4. cikk (1) bekezdése a következőképpen módosul:

a) a 19. pont helyébe a következő szöveg lép:

„19. »multilaterális rendszer«: a 600/2014/EU rendelet 2. cikke (1) bekezdésének 11. pontjában meghatározott multilaterális rendszer;”

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács 648/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról (HL L 201., 2012.7.27., 1. o.).

b) a 20. pont helyébe a következő szöveg lép:

„20. „rendszeres internalizáló”: olyan befektetési vállalkozás, amely szervezetten, gyakran és rendszeresen saját számlára kereskedik tulajdonviszonyt megtestesítő eszközökkel oly módon, hogy ügyfélmegbízásokat hajt végre – multilaterális rendszer működtetése nélkül – szabályozott piacon, multilaterális kereskedési rendszeren vagy szervezett kereskedési rendszeren kívül, vagy amely a rendszeres internalizáló státuszát választja;”.

4. A 27. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdést el kell hagyni;

b) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A 600/2014/EU rendelet 23. és 28. cikkében megállapított kereskedési kötelezettségek tárgyát képező pénzügyi eszközök tekintetében a tagállamok megkövetelik, hogy a befektetési vállalkozás a megbízás ügyfél nevében történő végrehajtását követően tájékoztassa az ügyfelet a megbízás végrehajtásának helyszínéről.”;

c) a (6) bekezdést el kell hagyni;

d) a (7) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(7) A tagállamok megkövetelik az ügyfélmegbízásokat végrehajtó befektetési vállalkozásoktól, hogy kísérjék figyelemmel a megbízás-végrehajtási szabályok és végrehajtási szabályzatuk hatékonyságát abból a célból, hogy az esetleges hiányosságokat azonosítsák és adott esetben korrigálják. Különösen, a tagállamok megkövetelik az ilyen befektetési vállalkozásoktól, hogy rendszeresen értékeljék, hogy a megbízás-végrehajtási szabályzatban foglalt végrehajtási helyszínek a lehető legjobb eredményt biztosítják-e az ügyfél számára, vagy hogy meg kell-e változtatniuk a végrehajtási szabályaikat. A tagállamok megkövetelik, hogy a befektetési vállalkozások megbízás-végrehajtási szabályaik vagy végrehajtási szabályzatuk bármely lényeges változásáról értesítsék azon ügyfeleiket, akikkel az adott időpontban ügyfélkapcsolatban állnak.”;

e) a (10) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(10) Az ESMA szabályozástechnikai standardtervezeteket dolgoz ki, hogy meghatározza a megbízás-végrehajtási szabályzat (5) és (7) bekezdés szerinti kialakításakor és hatékonyságának értékelésekor figyelembe veendő kritériumokat, figyelembe véve, hogy a megbízásokat lakossági vagy szakmai ügyfelek nevében hajtják-e végre.

Az említett kritériumok legalább a következőket foglalják magukban:

a) a megbízás-végrehajtási szabályzatban szereplő végrehajtási helyszínek kiválasztását meghatározó tényezők;

b) a megbízás-végrehajtási szabályzat értékelésének és naprakésszé tételének gyakorisága;

c) a pénzügyi eszközök (5) bekezdésben említett osztályai azonosításának módja.

Az ESMA az említett szabályozástechnikai standardtervezeteket 2024. december 29-ig benyújtja a Bizottságnak.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az első albekezdésben említett szabályozástechnikai standardoknak az 1095/2010/EU irányelv 10–14. cikkével összhangban történő elfogadása révén kiegészítse ezt az irányelvet.”

5. A 31. cikk (1) bekezdése a következő albekezdéssel egészül ki:

„A tagállamok megkövetelik, hogy az MTF-et vagy OTF-et működtető befektetési vállalkozások és piacműködtetők rendelkezzenek olyan mechanizmusokkal, amelyek biztosítják, hogy megfeleljenek a 600/2014/EU rendelet 22b. cikke szerinti adatminőségi előírásoknak.”

6. A 47. cikk (1) bekezdése a következő pontokkal egészül ki:

„g) rendelkezzen olyan mechanizmusokkal, amelyek biztosítják, hogy megfeleljen a 600/2014/EU rendelet 22b. cikke szerinti adatminőségi előírásoknak;

h) rendelkezzen legalább három, ténylegesen aktív taggal vagy felhasználóval, amelyek mindegyikének lehetősége van a többiekkel való kölcsönös együttműködésre az árképzés terén.”

7. A 48. cikk a következőképpen módosul:

a) az (5) bekezdés a következőképpen módosul:

i. az első albekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A tagállamok megkövetelik, hogy a szabályozott piac képes legyen arra, hogy a kereskedést ideiglenesen leállítsa vagy korlátozza vészhelyzetekben vagy abban az esetben, ha egy pénzügyi eszköznél azon a piacon vagy egy kapcsolódó piacon rövid időn belül jelentős árváltozás következett be, valamint – kivételes esetekben – képes legyen arra, hogy bármely ügyletet töröljön, megváltoztasson vagy javítson. A tagállamok előírják a szabályozott piac számára a kereskedés leállítására vagy korlátozására vonatkozó paraméterek olyan módon történő, megfelelő beállítását, amely figyelembe veszi a különböző eszközosztályok és -alosztályok likviditását, a piaci modellek jellegét és a felhasználók típusait, és elegendő a kereskedés szabályszerűségében bekövetkező jelentős zavarok elkerüléséhez.”;

ii. a szöveg a következő albekezdésekkel egészül ki:

„A tagállamok megkövetelik a szabályozott piactól, hogy honlapján tegyen közzé nyilvánosan a kereskedés leállításához vagy korlátozásához vezető körülményekre és a leállítás vagy korlátozás alkalmazásához használt fő technikai paraméterek meghatározására szolgáló elvekre vonatkozó információkat.

A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a szabályozott piac nem állítja le vagy nem korlátozza a kereskedést az első albekezdésben említettek szerint azon tény ellenére, hogy egy pénzügyi eszköznél vagy kapcsolódó pénzügyi eszközöknél jelentős árváltozás következett be, ami egy vagy több piacon rendellenes kereskedési feltételeket eredményez, az illetékes hatóságok megfelelő intézkedéseket hozhassanak a piacok rendes működésének helyreállítása érdekében, beleértve a 69. cikk (2) bekezdésének m)–p) pontjában említett felügyeleti hatáskörök alkalmazását is.”;

b) a (12) bekezdés a következőképpen módosul:

i. az első albekezdés a következő pontokkal egészül ki:

„h) azon elvek, amelyeket a szabályozott piacoknak szem előtt kell tartaniuk a kereskedés (5) bekezdéssel összhangban történő leállítására vagy korlátozására szolgáló mechanizmusaik kialakításakor, figyelembe véve a különböző eszközkategóriák és -alkategóriák likviditását, a piaci modell jellegét és a felhasználók típusait, és a szabályozott piacok e mechanizmusok meghatározásával kapcsolatos mérlegelési jogkörének sérelme nélkül;

i) a szabályozott piacok által közzéteendő információk, ideértve a kereskedés leállításának azon paramétereit, amelyeket a szabályozott piacoknak az (5) bekezdés alapján jelenteniük kell az illetékes hatóságoknak.”;

ii. a második és a harmadik albekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Az ESMA-nak 2025. március 29-ig be kell nyújtania a Bizottsághoz az említett szabályozástechnikai standardtervezeteket.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az első albekezdésben említett szabályozástechnikai standardoknak az 1095/2010/EU irányelv 10–14. cikkével összhangban történő elfogadása révén kiegészítse ezt az irányelvet.”;

c) a (13) bekezdést el kell hagyni.

8. A 49. cikk (2) bekezdése a következő albekezdéssel egészül ki:

„Az Európai Gazdasági Térségen (EGT) kívül kibocsátott nemzetközi értékpapír-azonosító számmal (ISIN) rendelkező részvények vagy az olyan EGT-n belüli ISIN-nel rendelkező részvények tekintetében, amelyekkel olyan harmadik országbeli helyszínen kereskednek helyi pénznemben vagy EGT-n kívüli pénznemben a 600/2014/EU rendelet 23. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említettek szerint, amelyek tekintetében a likviditás szempontjából leginkább érintett piacnak számító helyszín egy harmadik országban található, a szabályozott piacok előírhatják az említett helyszínen alkalmazandó árlépésköz alkalmazását.”

9. Az 50. cikket el kell hagyni.

10. Az 57. cikk a következőképpen módosul:

a) a cím helyébe a következő szöveg lép:

„**Pozíciólimitek az árualapú származtatott termékekre vonatkozóan és pozíciókezelési kontrollmechanizmusok az árualapú származtatott termékekre és a kibocsátási egységek származtatott termékeire vonatkozóan”**;

b) a (8) bekezdés első albekezdése a következőképpen módosul:

i. a bevezető rész helyébe a következő szöveg lép:

„A tagállamok biztosítják, hogy az olyan kereskedési helyszínt működtető befektetési vállalkozás vagy piacműködtető, amelyen árualapú származtatott termékekkel vagy kibocsátási egységek származtatott termékeivel kereskednek, pozíciókezelési kontrollmechanizmusokat alkalmazzon, ideértve azt is, hogy a kereskedési helyszín jogosult legyen a következőkre:";

ii. a b) pont helyébe a következő szöveg lép:

„b) a vonatkozó dokumentumokat is beleértve a személyektől származó valamennyi releváns információk beszerzése, amelyek a vállalt pozíció vagy kitettség nagyságára és rendeltetésére, továbbá a tényleges tulajdonosokra, bármely együttes fellépéssel kapcsolatos megegyezésre, az alapul szolgáló piacon meglévő bármely kapcsolódó eszközre vagy kötelezettségre vonatkoznak, beleértve adott esetben a kibocsátási egységek származtatott termékeiben tartott pozíciókat vagy az ugyanazon alaptermékhez kapcsolódó és ugyanazon jellemzőkkel rendelkező árualapú származékos termékekben tartott, más kereskedési helyszíneken és tőzsdén kívül, tagokon és résztvevőkön keresztül meglévő pozíciókat;".

11. Az 58. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés a következőképpen módosul:

i. az első albekezdés a következőképpen módosul:

– a bevezető szövegrész helyébe a következő szöveg lép:

„A tagállamok biztosítják, hogy az olyan kereskedési helyszínt működtető befektetési vállalkozás vagy piacműködtető, amelyeken árualapú származtatott termékekkel vagy kibocsátási egységek származtatott termékeivel kereskednek:",

– az a) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) hozzanak nyilvánosságra:

i. olyan kereskedési helyszínek esetében, ahol opciókkal kereskednek, két heti jelentést, amelyek közül az egyik opciók kizárására szolgál a kereskedési helyszínükön kereskedett árualapú származtatott termékekre vagy kibocsátási egységek származtatott termékeire vonatkozóan, a személyek különböző kategóriái szerint összesített pozíciókról, megjelölve a hosszú és rövid pozíciók ilyen kategóriák szerinti számát, az előző jelentés óta abban bekövetkezett változásokat, az összes nyitott pozíció százalékos arányát kategóriánként, és a pozícióbirtokosok számát kategóriánként a (4) bekezdésnek megfelelően;

ii. olyan kereskedési helyszínek esetében, ahol opciókkal nem kereskednek, egy heti jelentést az i. pontban meghatározott elemekről;"

ii. a szöveg a következő albekezdéssel egészül ki:

„A tagállamok biztosítják, hogy az olyan kereskedési helyszínt működtető befektetési vállalkozás vagy piacműködtető, amelyen árualapú származtatott termékekkel vagy kibocsátási egységek származtatott termékeivel kereskednek, közölje az illetékes hatósággal és az ESMA-val az első albekezdés a) pontjában említett jelentéseket. Az ESMA központilag közzéteszi az említett jelentésekben foglalt információkat.";

b) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A tagállamok biztosítják, hogy az árualapú származtatott termékekkel vagy kibocsátási egységek származtatott termékeivel kereskedési helyszínen kívül kereskedő befektetési vállalkozások az 57. cikk (6) bekezdésében említett központi illetékes hatóság vagy – központi illetékes hatóság hiányában – az árualapú származtatott termékek vagy kibocsátási egységek származtatott termékeinek kereskedési helyszíne szerinti illetékes hatóság számára legalább naponta rendelkezésre bocsássák az általuk, valamint ügyfeleik által, és az említett ügyfelek ügyfelei által – a végső ügyfél eléréséig – a gazdaságilag egyenértékű tőzsdén kívüli ügyletekben tartott pozíciók teljes bontását, a 600/2014/EU rendelet 26. cikkével és adott esetben az 1227/2011/EU rendelet 8. cikkével összhangban.";

c) a (4) bekezdés első albekezdése a következőképpen módosul:

i. a bevezető szövegrész helyébe a következő szöveg lép:

„A valamely árualapú származtatott termékben vagy kibocsátási egység származtatott termékében pozícióval rendelkező személyeket a kereskedési helyszínt működtető befektetési vállalkozásnak vagy piacműködtetőnek a főtevékenységük jellegének megfelelően és az esetleges vonatkozó engedélyeket figyelembe véve, az alábbiak szerint kell csoportosítania:";

ii. az e) pont helyébe a következő szöveg lép:

„e) kibocsátási egységek származtatott termékei esetében a 2003/87/EK irányelv szerinti megfelelési kötelezettségekkel rendelkező működtetők.”;

d) az (5) bekezdés negyedik albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„Kibocsátási egységek származtatott termékei esetében a jelentéstétel a 2003/87/EK irányelv szerinti megfelelési kötelezettségeket nem érinti.”

12. A 70. cikk (3) bekezdése a következőképpen módosul:

a) az a) pont xxx. alpontját el kell hagyni;

b) a b) pont a következőképpen módosul:

i. a szöveg a következő alponttal egészül ki:

„iia. 5. cikk;”

ii. az v. alpont helyébe a következő szöveg lép:

„v. a 8. cikk (1) bekezdése;

va. a 8a. cikk (1) és (2) bekezdése;

vb. 8b. cikk;”

iii. a vii. alpont helyébe a következő szöveg lép:

„vii. a 11. cikk (1) bekezdése második albekezdésének első mondata, a 11. cikk (1a) bekezdésének második albekezdése, a 11. cikk (1b) bekezdése és a 11. cikk (3) bekezdésének negyedik albekezdése;

viia. a 11a. cikk (1) bekezdése második albekezdésének első mondata és a 11a. cikk (1) bekezdésének negyedik albekezdése;”

iv. a ix., x. és xi. alpont helyébe a következő szöveg lép:

„ix. a 13. cikk (1) és (2) bekezdése;

x. a 14. cikk (1), (2) és (3) bekezdése;

xi. a 15. cikk (1) bekezdésének első albekezdése, a 15. cikk (1) bekezdése második albekezdésének első és harmadik mondata és a 15. cikk (1) bekezdésének negyedik albekezdése, a 15. cikk (2) bekezdése és a 15. cikk (4) bekezdésének második mondata;”

v. a xiii. alpontot el kell hagyni;

vi. a xiv. alpont helyébe a következő szöveg lép:

„xiv. a 20. cikk (1) és (1a) bekezdése, valamint a 20. cikk (2) bekezdésének első mondata;”

vii. a szöveg a következő alpontokkal egészül ki:

„xvia. a 22a. cikk (1) és (5)–(8) bekezdése;

xvib. a 22b. cikk (1) bekezdése;

xvic. a 22c. cikk (1) bekezdése;”

viii. a xxi. alpont helyébe a következő szöveg lép:

„xxi. a 28. cikk (1) bekezdése;”

ix. a xxiv. alpont helyébe a következő szöveg lép:

„xxiv. a 31. cikk (3) bekezdése;”

x. a szöveg a következő alponttal egészül ki:

„xxviia. 39a. cikk;”.

13. A 90. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(5) A Bizottság az ESMA-val, az EBA-val és az ACER-rel folytatott konzultációt követően jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amely átfogó értékelést tartalmaz az árualapú származtatott termékek, a kibocsátási egységek és a kibocsátási egységek származtatott termékei piacairól. Az említett jelentések legalább a következő elemek mindegyike tekintetében értékelik az árualapú származtatott termékek, a kibocsátási egységek vagy a kibocsátási egységek származtatott termékei uniós piacainak likviditásához és azok megfelelő működéséhez való hozzájárulásukat:

a) a pozíciólimitekre és a pozíciókezelési kontrollmechanizmusokra vonatkozó rendszerek az illetékes hatóságok által az ESMA-nak az 57. cikk (5) és (10) bekezdésével összhangban szolgáltatott adatok alapján;

b) az ezen irányelv 2. cikke (4) bekezdésének második és harmadik albekezdésében említett elemek, valamint az annak megállapítására vonatkozó kritériumok, hogy egy tevékenység az (EU) 2021/1833 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (*) értelmében mikor tekintendő csoportszintű főtevékenységhez képest kiegészítő jellegűnek, figyelembe véve az ezen irányelv 2. cikke (1) bekezdésének j) pontjában említett személyek azon képességét, hogy ügyleteket kössenek a kereskedelmi vagy likviditásfinanszírozási tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó kockázatok hatékony csökkentése érdekében, 2026. június 26-tól az árualapú származtatott termékekre, kibocsátási egységekre vagy azok származtatott termékeire szakosodott befektetési vállalkozásokra vonatkozó, az (EU) 2019/2033 rendeletben meghatározott követelmények, valamint a 648/2012/EU rendeletben a pénzügyi szerződő felekre vonatkozóan megállapított követelmények alkalmazása;

c) az árualapú származtatott termékek vagy a kibocsátási egységek származtatott termékei piacainak ügyleteire vonatkozóan a harmonizált adatok beszerzésének kulcsfontosságú elemei, az ügyleti adatoknak egy egységes gyűjtőszervezet általi gyűjtése és a közzéteendő ügyleti adatokra vonatkozó releváns információ, valamint ezen adatok legmegfelelőbb formátuma.

A Bizottságnak be kell nyújtania:

– az e bekezdés első albekezdésének b) pontjában említett jelentést 2024. július 31-ig, és

– az e bekezdés első albekezdésének a) és c) pontjában említett jelentéseket 2025. július 31-ig.

E jelentéseket adott esetben az árualapú származtatott termékek, a kibocsátási egységek vagy a kibocsátási egységek származtatott termékei keretrendszerére vonatkozó piaci szabályok célzott módosítására irányuló jogalkotási javaslatnak kell kísérnie.

_____

(*) A Bizottság (EU) 2021/1833 felhatalmazáson alapuló rendelete (2021. július 14.) a 2014/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a csoportszintű főtevékenységhez képest kiegészítő tevékenységnek minősülő tevékenységre vonatkozó kritériumok meghatározása tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 372., 2021.10.20., 1. o.).”

2. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2025. szeptember 29-ig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

4. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2024. február 28-án.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*
R. METSOLA	M. MICHEL